

Izhaja vsak četrtek in stane po pošti pošiljan letno Din 52, polletno Din 26, trimesečno Din 13. Naročnina se pošilja v naprej na upravo lista: »Narodni Gospodar« v Mariboru, Frančiškanska ul. 14.

Poslušna plačana v gotovini.

Posamezna številka stane 1.50 Din.

Dopisi, se pošiljajo uredništvu. Isti se ne vračajo. Cene oglašev po dogovoru, za večkratne oglase primeren popust. Otvorjene reklamacije po poštne ure. Obiski v uredništvu dnevno od 10.-11. ure.

NARODNI GOSPODAR

ORGAN NARODNE RADIKALNE STRANKE ZA MARIBORSKO OBLAST.

3. številka.

MARIBOR, dne 17. julija 1924.

1. letnik.

Politika železne roke.

V naši Vidovdanski ustavi je državljanska ena kopravnost in enokoveljavnost zajamčena slehernemu državljanu brez ozira na plemensko pripadnost in veroizpovedanje. Ni je najti države, v kateri bi uživali državljani večjih pravic in širših svobod, nego pri nas, kjer je vsak državljan deležen naravnost neomejene prostosti. Baš ta okolnost je postala v zadnjem času opasna za obstoj naše države, kjer se so bolj kot kedaj poprej razpasli razni protidržavni prekucuhi, ki zlasti obširno tiskovno svobodo izrabljajo v protidržavne namene. V zadnjih dneh so prišle namreč naše politične oblasti na sled revolucionarnemu prevratnemu delovanju naših proti-državnih elementov, ki že dalje časa javno in prikrito zasledujejo edini in izključni cilj, da razbijejo z ogromnimi žrtvami in nadčloveškimi naporu ustvarjeno edinstveno državo. Osnovne državne naprave, katere so v vsaki državi za vsakega državljanu neoporečne in nedotakljive svetinje, so bile v zadnjih mesecih v našem opozicijskem časopisju, zlasti tudi v Sloveniji predmet najstrupenejšega in najostudnejšega natolcevanja, ki je priklopelo do vrhunca v ljubljanskem »Slovenecu«, kateri je radi svojih protidržavnih lopovščin in prostaškega hujskanja že ponovno zapadel roki pravice v zaplenitev.

Za »Slovencem« seveda v Mariboru pridno capljata njegova dična tovariša »Slov. Gospodar« in »Straža«, ki sta dan za dnem zlivala cele golide smrdljive gnojnice na srbsko pleme in na Beograd, in v onemogli jezi zaradi nedoseženih ministrskih stolčkov neprestano kričala v svet, da naši bratje Srbi samo žrejo in žrejo, slovenskemu ljudstvu pa niti ne priznajo in privoščijo najenostavnejše in najpotrebnejše življenske pravice.

Obsežno in obtežilno revolucionarno gradivo, katero so v zadnjih dneh še v pravem trenuku zasledile in izbrale naše politične oblasti, ter na ta način prepečile nadaljno protidržavno propagando, so najbolj jasen dokaz za to, da ponovno izražene grožnje voditelja Slovenske Ljudske Stranke v mariborski oblasti o mobilizaciji meščanske vojne v Sloveniji, niso bile prazne besede, temveč resno in dobro premišljene in pripravljene smernice za nadaljno protidržavno rovarjenje opozicijskih strank in njenih voditeljev.

Ogromno tehtno dokazilno gradivo o prevratnem gibanju v naši državi v zvezi z pogajanjem Stepana Radića z zeleno internacionalo v Moskvi je resen in svarilen opomin vsem vodilnim krogom v naši državi, da v interesu ohranitve in okrepite narodnega in državnega edinstva vpeljejo režim *neizprosne dosledne železne roke*, katera naj v najstrožjem izvajanju zakona o zaščiti naše države z vso brezobzirnostjo deli zaslužene udarce na vse strani, in če treba tudi najvišjim cerkvenim in posvetnim dostojanstvenikom, čim se izkaže, da so na ta ali oni način podpirali proti obstoju naše države naperjeno gibanje naših protidržavnih razdiralnih agitatorjev in hujškačev.

Manifest, katerega so voditelji Slovenske Ljudske Stranke po odgoditvi narodne skupščine v Beogradu objavili v svojem časopisju, v večno sramoto celemu slovenskemu narodu, je delo osebno užaljenih ljudi, ki pretakajo britke solze, ker ne sedijo na ministrskih stolčkih. V tem manifestu jadicujejo, da niso mogli za Slovenijo doseči toliko zaželjene avtonomije, o kateri pa še sami nimajo prave jasne slike in je tudi imeti ne morejo, ker avtonomija pod nobenim pogojem ni izvedljiva, in ker je nikdar dosegli ne bodo, če tudi bi jim bila sreča tako mila, da bi se sto let zastopali slovensko ljudstvo v Beogradu. Ta osebna užaljenost je pravi vzrok plemenske mržnje in verskega sovraštva do bratskega naroda. Neosnovane protidržavne hujskarije pa mora biti enkrat konec, ker bode prišla volja Slovencev v naši državi do veljave le tedaj, če se bomo v bratskem soglasju zastopniki vseh treh plemen našega jugoslovenskega naroda vsedli k skupni mizi in k skupnemu delu za procvit in napredek naše ujedinjene države.

Zakrknjeni grešniki se iz lastnega nagiba ne bodo poboljšali. Iz same strankarske strasti so že oslepeli, in ne znajo ločiti slabega od dobrega. Le politični režim železne roke jih bo streznil! Državni krmariji, da ne zamudite pravega, ugodnega trenutka!

Vsi javni nameščenci sodišč, srezkih poglavarstev, davčnih uradov, fin. kontrole, carine, železnice, policije, učiteljstvo in orožništvo v mariborski oblasti morajo čitati in naročiti edini tednik »Narodni gospodar«, ki je pravi, dosledni branitelj narodnega in državnega edinstva!

Stranka „sirotinje“!

Ko se je pred 50 leti prvič pojavila radikalna stranka med Srbi, se je nahajal srbski narod v jako težkem gospodarskem stanju. Bila je prehodna doba iz prirodnega v denarno gospodarstvo.

Do sredine preteklega stoletja vladalo je v Srbiji prirodno gospodarstvo. Človek je potreboval malo in kar je potreboval, to je večinoma tudi sam pridelal. Denarja je potreboval zelo malo, samo toliko, da je plačal davek Turkom, kolikor ni tudi tega plačeval s pridelki. Trgovine je bilo zelo malo, obrtnije skoraj nič, narod je živel večinoma od živinoreje, v manjšem delu od poljedelstva. Ko so se pa Srbi osvobodili Turkov, je bilo treba urediti državo. Najprej je bilo treba urediti državno upravo in javno varnost. Potem je bilo treba urediti sodnije in osnovati šole. Za vse to je bil potreben denar, a denar je mogla dobiti država samo od davkov. Kmet je moral plačevati davke, torej je moral tudi nekaj prodajati. Toda kultura je bila še tako nizka, da kmet ni imel mnogo prodajati, a tega, kar je imel, ni mogel spraviti na trg, ker ni bilo prometnih sredstev, potov in železnic. Kmet se je pričel zadolževati, in ker ni bilo posojilnic, je prišel v roke oderuhom, ali takozvanim »zelenošem«. Na Srbskem je takrat vladala takozvana liberalna stranka. To je bila stranka, katero so v Srbijo zanesli mladi ljudje, ki so študirali po avstrijskih in nemških visokih šolah. Ta stranka ni imela smisla za gospodarske potrebe siromašnega naroda, nego se je zanimala samo za politična vprašanja in za potrebe mest in uradništva.

Proti tej stranki se je med ljudstvom dvignila radikalna stranka. Ta stranka se je v začetku imenovala tudi »narodna« stranka, a ne v tem smislu, katerega ima ta beseda pri nas. Beseda »narodni« pomeni pri Srbih isto kot »ljudski«, torej stranka siromašnega ljudstva. Ljudstvo jo je pa navadno imenovalo tudi »stranka sirotinje«, nasprotno stran ke pa »gosposke stranke«. Njen bojni klic je bil »Samouprava«. Prvič se je pojavila v jaynosti leta 1874. v Kragujevcu. Z rdečo zastavo, na kateri je bilo zapisano z velikimi belimi črkami: »Samouprava«, je šlo ljudstvo na ulico. Bile so velike manifestacije, ki so končale krvavo.

»Samouprava« je ostalo od onega časa geslo radikalne stranke. Narodna radikalna stranka je

bila torej od početka stranka »sirotinje« in je ostala do danes. Njene korenine so v sirotinji, v najnižji plasti delovnega ljudstva.

Narodna radikalna stranka je bila in je ostala socialna stranka za najsiromašnejše ljudstvo, čeprav vsled težkih razmer in neprestanih bojov ni mogla doslej popolnoma izvršiti svojega socialnega programa.

Ista socialna načela, s katerimi je nastopila pred 50 leti, veljajo še danes.

Ta načela so sledeča:

Vsa politična oblast mora biti v rokah »sirotinje«, to je siromašnega, delovnega ljudstva.

Vsi stanovi, ki niso potrebni, se morajo iztrebiti. Nepotrebni so vsi oni stanovi, ki sami ne proizvajajo, a tudi niso potrebni za vzdrževanje reda, širjenje omike itd. Kdor samo je in ničesar ne dela, samo povečava draginjno.

Treba je gledati, da se kolikor mogoče veliko proizvaja in da ostanejo proizvodi onemu, ki je proizvajal.

Treba je gledati, da se proizvajalec in potrebovalec kolikor mogoče približata in izključijo vsi posredniki. Da bo uprava kolikor mogoče dobra in po ceni, mora zavladati »samouprava«, to je ljudstvo naj se upravlja samo po občinah, srezih in oblastih, ter v državi in odpravi naj se birokracija.

Z našim ujedinenjem in osvobojenjem pa narodna radikalna stranka še ni izvršila svoje velike naloge.

Kakor se je morala nekdan boriti zoper srbsko liberalno in zoper napredno stranko, ki sta bili stranki gospode, ter sta se zanimali samo za politična vprašanja, tako je treba sedaj premagati vse one stranke, ki lajnajo samo politična gesla in se pripravajo okrog brezplodnih državnopravnih vprašanj. Treba se je obrniti predvsem h gospodarskim vprašanjem in pustiti pri miru one izrabljene pesmi, ki so odmevale nekoč po stari Avstriji.

NRS noče državnopravnih programov in preprirov, ampak socialni program »sirotinje«. A sirotinja je enaka in ima tiste bolečine po vseh pokrajinah. Naj se gospoda prepira med seboj o politiki, za siromake je program »sirotinje« edina rešitev. Tak je program narodne radikalne stranke.

Ljudski zapeljivci.

Sveta dolžnost nam narekuje, da pokažemo protidržavne stranke v pravi luči onim ljudskim masam, katere dosedaj še niso imele prilike doobra spoznati njihovega razdiralnega dela. Kjerkoli zastopniki teh strank le morejo izrabljajo predstavnike naše NRS, ki so najzaslužnejši možje v naši državni upravi, v svoje nizkotne strankarske namene. Tako n. pr. sveto oznanjujejo po vseh shodih in listih »Slov. Gospodar«, »Straža«, »Slovenec« itd., da je naša stranka proti Slovincem, da hoče odpraviti latinico ter uvesti cirilico, da je njeno načelno stališče vse posrbiti, itd. S takimi nesramnimi lažmi hranijo ti protidržavni lističi svoje zapeljane čitatelje. Čemu vse to? — Zato, da bi se prerili do vladnega korita, ter tako zagospodovali kot neomejeni gospodarji v Sloveniji. Poželenje po nadvladi v Sloveniji, je torej edini cilj naših ljudskih zapeljivcev.

Ako pomislimo malo nazaj na one dneve leta 1914, ki smo jih morali mi Jugoslovani preživeti; se nam osveži spomin ter nam narekuje, da tudi mi primerno nastopimo proti sovražnikom našega državnega edinstva. Ako bi bila naša NRS res taka, kakor jo slikajo naši nasprotniki, bi imela polno pravico odrekati vsem onim, ki so leta 1914 na vse grlo kričali »Srbe na vrbe« in se ob isti priliki navduševali za našo smrtno sovražnico Avstro-Ogrsko, vsako pravico soodločanja pri zgradbi naše mlade države, oziraje se na dokazana dejstva, katera nobeno tajejanje ne more spraviti iz sveta. Zaupati ne smemo praznim obljubam in klevetam protidržavnih hujškačev.

Ti ljudje skušajo na vse načine, z vsemi mogočimi in nemogočimi sredstvi spraviti našo NRS v

slabo luč, ter jo onemogočiti med našim poštenim ljudstvom, ki pa ne bo nasedlo tem demagogom. Ljudstvo je nasedlo samo enkrat separatističnim obljubam, katere so kar sipali za časa zadnjih skupščinskih volitev med nevedno ljudstvo. Od vseh teh obljub niso niti ene izpolnili, akoravno so dobili 21 mandatov. Vseh teh 21 poslancev ni doseglo v enopolletni skupščinski dobi niti enega gospodarskega uspeha, nasprotno, ovirali so ti »ljudski zastopniki« delo narodne skupščine. Marsikateri zakon, ki bi bil v prilog celokupnemu narodu, bi se bil ustvaril, ako bi ti ljudje imeli vsaj nekaj pravega smisla za blagostanje celokupnega troimenega naroda. Njih parola pa so predvsem edinole osebno častihlepje in strankarske koristi.

Naše ljudstvo je spregledalo, da je poslalo v parlament nezmožne ljudi, katerim je ureditev države deveta briga! Zato pa upamo in smo trdno uverjeni, da bodo šle vse te mase, katere so bile pri zadnjih volitvah v državni zbor osleparjene, pri prihodnjih volitvah v državni zbor preko njih po poti, ki vodi k pravi svobodi in resničnemu ujedinenju, katero bo tudi v gospodarskem oziru koristila našem slovenskemu narodu.

Naš narod potrebuje skupnega enotnega nastopa z svojimi brati, naš narod mora pomesti razdiralce sloge in obračunati s škodljivci, ki dvigajo danes zopet svoje glave v namenu si priboriti neomejeno oblast nad slovenskim delom našega troimenega naroda. Tega ne smemo dopustiti in tudi nikdar dopustili ne bomo!

Minister Marko N. Trifković v Mariboru.

Dne 9. t. m. je potoval skozi Maribor minister za izenačenje zakonov g. Marko Trifković na Dunaj in se med potjo ustavlil v Mariboru. V avdijenco g. ministra, ki se je mudil pri velikem županstvu v Mariboru, je bil klican tudi predsednik oblastnega odbora NRS v Mariboru g. dr. Rudolf Ravnik, ki se je skoraj eno uro razgovarjal o političnem in

gospodarskem položaju v mariborski oblasti, zlasti med obmejnimi prebivalstvom. Dr. Ravnik je g. ministra opozoril na to, da je v raznih občinah mariborske oblasti toča uničila vse gospodarske pridelke in da je oblastni odbor NRS na merodajnih mestih vložil tozadevne prošnje. G. minister se je za prizadete občine živo zanimal, ter si v svojo beležnico zapisal imena prizadetih občin ter obljubil pomoč.

Italijanski napad na našega generalnega direktorja carin g. Vas Dimitrijeviča.

Dne 9. t. m. se je peljal gen. direktor carin Vasa Dimitrijevič v spremstvu upravnika carinarnice na Rakeku Rafajloviča z avtomobilom na poti med Uncem in Planino, ko je nepričakovano padlo okoli deset strelav na potnike. K veliki sreči ni bil nihče zadet, tudi avtomobil ne. Italijanski napad je bil takoj prijavljen naši vladi, ter je bila na licu mesta odrejena stroga preizkava.

Beograjski glasovi o našem listu.

»Samouprava« od 9. julija t. l. prinaša nasledno poročilo o našem »Narodnem Gospodarju«, katero priobčujemo dobesedno: »Narodni Gospodar«. Prijetno iznenadenje priredil nam je oblastni odbor Narodne Radikalne Stranke v Mariboru s tem, da je pričel izdajati organ Radikalne Stranke za mariborsko oblast pod naslovom »Narodni Gospodar«. List se predstavlja po vsebini in obliki izredno lepo. V uvodnem članku naglašajo najprvo velike zasluge tamošnjega oblastnega odbora za osnove mariborske oblasti. Vse ostale politične stranke v Sloveniji bile so proti temu, da se osnuje za Maribor špecijska oblast, ker so hotele ujedinjeno Slovenijo s središčem v Ljubljani. Ali sedaj uvideva narod veliko korist v nacionalnem in ekonomskem oziru, ter se zahvaljuje, da je postal Maribor središče oblasti.

V programskem delu izjavlja, da hoče voditi najostrejšo borbo proti vsem protivnikom našega narodnega edinstva. Državi je potreba reda v notranjosti in ugleda v inozemstvu; a za to je potrebno, da se izločijo iz političnega življenja vsi oni klevetniki in oni, ki rovarijo proti državi preko svojih srezkih in mestnih organizacij. »Narodni Gospodar« bo v najtesnejši zvezi z narodom, ter se hoče razširiti do najzadnje gorske vasice v celi mariborski oblasti.

V obširnem članku objavlja poročilo o pokretu Narodne Radikalne Stranke v mariborski oblasti in njenem sedanjem stanju. V tej številki imamo poročilo mesta Maribor in srezov, Maribor desni breg, Prevalje, Ljutomer, Celje, Ptuj, Mozirje, Slovenjgradec in Doljna Lendava. O ostalih srezih pri nese poročilo v prihodnji številki.

Pri občinskih volitvah v Sloveniji so Radikalni večinoma glasovali za kompromisne liste, da tako povečajo uspeh nacionalnega tabora. Posledica je bila, da so demokrati vse glasove enostavno porabili za svoje, ali jih nazivali med nacionalne ali naprednega bloka, disidentov ali malkontentov. Vse stranke so bile edine v tem, da uničijo radikale v Sloveniji. Sedaj se v »Narodnem Gospodarju« javljajo dopisi iz vasi, v katerih naznanjajo, da hočejo v onih občinah, kjer niso izvršene volitve vložiti kandidatne liste pod čisto radikalnim naslovom. Tako je to javila vas Morje na Pohorju, Cvetkovci pri Ptujju. Pri zadnjih skupščinskih volitvah Narodna Radikalna stranka v mariborski oblasti ni obstojala. Pojavila se je nekaj dni pred volitvami, toliko, da je še mogla z največjo težavo vložiti kandidatno listo. Kljub temu je dobila 1365 glasov. Sedaj je njen pokret izpeljan in utrjen in vsled tega se lahko nadejamo na boljši uspeh.

Pokret NRS v mariborski oblasti.

Srezki shod NRS v Prevaljah dne 27. aprila 1924 se je razvil v pravo manifestacijo narodne radikalne misli. Od blizu in daleč so prihitali na ta shod odlični možje in mladeniči, sami nekdanji volilci prvoboritelja koroških Slovencev g. Franceta Grafenauerja, ki je na tem shodu nastopil kot govornik. Marsikatero oko je bilo solzno, ker so imeli bivši Grafenauerjevi volilci zopet enkrat priliko, v svoji sredini pozdraviti starega prijatelja in borca, ki je moral za časa svetovne vojne radi svojega nevpogljivega značaja, pretrpeti toliko gorja. G. France Grafenauer je v nadenournem, lepo zasnovanem govoru pojasnil takratni politični položaj, in v živih besedah orisal zasluge našega bratskega srbskega naroda za osvoboditev slovenskega ljudstva. Grafenauerju se pozna, da je med vojsko telesno in duševno mnogo trpel, vendar pa je v kljub temu na duhu in telesu še čil in krepak, in so njegove besede med poslušalci vzbudile splošno pozornost in veliko zanimanje. Po njegovem govoru se je oglasil k besedi nek fantalin, ki je skušal Grafenauerja osmešiti pred zborovalci, toda možicelj se je hudo vrezal, ker sta ga g. France Grafenauer in predsednik oblastnega odbora NRS iz Maribora g. dr. Ravnik tako zavrnila, da je obmolnil in se s svojimi pajdaši kakor potuhnjeni cucek odstranil iz prostornega vrta Ahačeve gostilne na Prevaljah, ki je bil poln za Franceta Grafenauerja navdušenih pristašev. — V pondeljek dne 28. aprila 1924 se je vršil v restavraciji pri Maglici v Mariboru radikalni shod, ki je bil zelo dobro obiskan. Velika in mala dvorana sta bili natlačeno polni. Ob napovedani uri je dr. Ravnik otvoril zborovanje, in navzočemu občinstvu predstavil narodnega mučenika g. Franceta Grafenauerja. V kratkih potezah je doktor Ravnik naslikal program in zgodovino NRS, na kar je povzel besedo g. France Grafenauer, ki je v jedrnatem govoru naštel tehtne vzroke razsula sta-

re avstro-ogrske monarhije, in navedel vse razloge, ki govorijo za to, da morajo Slovenci pristopiti k NRS. Govornik je naglašal, da bodo le tedaj primerno zaščiteni gospodarski in socialni interesi slovenske pokrajine in mariborske oblasti posebej, ko se bodo Slovenci udeležili v tej stranki. V debato, ki se je nato razvila, so posegli gg. dr. Ravnik, Grgič, Trošt, Fr. Planinšek in Kovač, na kar je predsednik zaključil lepo uspešno zborovanje, iz katerega so vsi navzoči zborovalci odnesli kar najboljše vtise.

Oblastna seja NRS. V nedeljo dne 13. t. m. se je vršila v prostorih tajništva NRS v Mariboru seja oblastnega odbora. Seje se je udeležila večina predstavnikov srezkih odborov iz cele mariborske oblasti. Sejo je otvoril oblastni predsednik dr. R. Ravnik, ki je poročal o sedanjem političnem položaju in o občinskih volitvah. Dotaknil se je pri tej priliki tudi splošnega organizatoričnega dela, oziraje se pri tem na dosedanje uspešno delovanje in širjenje Radikalne stranke, in konečno na potrebo svojega lastnega tiska. V debato so posegli gg. Dolničar, Tavčar, Belšak, Kiraly in Raj ter poročali o stanju posameznih srezkih odborov in njim podrejenih krajevnih organizacij. Določile so se gotove smernice za bodočo delovanje in razširjenje našega lista. »Narodni Gospodar«, ki je žel pri podeželskem ljudstvu kakor tudi v večjih krajih naše mariborske oblasti splošno odobravanje. Predsednik dr. Ravnik se je po dvehurnem razpravljanju za našo stranko tako važnih zadev zahvalil vsem došlim delegatom, posebno onim iz oddajenih krajev, ter zaključil sejo.

Tajništvo Narodne Radikalne Stranke (srezke in krajevske organizacije za mesto Celje) posluje vsak pondeljek, sredo in petek od 14.—15. ure v strankini pisarni v Celju, Kralja Petra cesta 28, I. nadstropje, levo. — V gori navedenem času je strankin tajnik na razpolago vsem pristašem stranke za informacije in eventualna pojasnila.

Srezki odbor NRS v Celju.

Občinske volitve.

Občinske volitve v mestu Maribor.

Občinske volitve za mesto Maribor se bodo vršile dne 21. septembra t. l. in sicer od 8.—17. ure. Vse pristaše in somišljenike naše

Narodno Radikalne Stranke

tem potom obveščamo, da so volilni imeniki za predstoječe občinske volitve v Mariboru v našem tajništvu, Frančiškanska ulica 14, vsakomur na vpogled, da se lahko prepriča, ali je vpisan v volilni imenik ali ne.

Reklamacije.

Ker je rok za reklamacije določen od dneva razpisa in do 22. julija t. l. zelo kratek, prosimo vse pristaše in somišljenike, da se blagovolijo čimprej zglasiti v naši pisarni, da se prepričajo, ali so vpisani v volilni imenik. Ako posamezni somišljeniki niso vpisani v imeniku, je njihova dolžnost, da si preskrbijo volilno pravico in da skrbijo tudi za to, da se nasprotniki, ki nimajo volilne pravice, črtajo iz imenika.

Kako se reklamira.

Za vsako osebo, ki ni vpisana v volilnem imeniku se mora vložiti posebna reklamacija. K reklamaciji se pridene dokazilo, zakaj mora biti dotična oseba v volilnem imeniku, oziroma zakaj se naj črta. Vse dokumente za potrebno dokazilo morejo oblasti dati takoj na razpolago brezplačno. K reklamaciji se priložijo: Krstni ali domovinski list, ter potrdilo o enoletnem bivanju v dotični občini. Za mesto Maribor izdaja taka potrdila policijski komisariat.

Kako se naj glasi reklamacija.

Napiše se naj tako: Podpisani N. N. prosim, da se me v piše v volilni imenik (pri izreklamiranju: da se črta iz volilnega imenika N. N.) Navede se naj, zakaj se naj črta iz imenika. Priložijo se potrebni dokumenti, na to datum in podpis.

Vse reklamacije se naj vložijo pri občinskem uradu, v mestu Maribor pa pri mestnem magistratu.

Vse reklamacije za pristaše in somišljenike izvršuje tajništvo NRS v Mariboru, Frančiškanska ulica 14, dnevno od 8.—12. in od 14.—17. ure.

Občinsko gospodarstvo. Občine so važne politične in gospodarske korporacije, ki izvršujejo v samostojnem in prenešenem delokrogu dalekosežne politične in gospodarske posle. V takomenovanem samostojnem delokrogu opravljajo občine po občinskih odborih občinsko premoženje in občinsko imovino ter sklepajo o uporabi tega premoženja, o proračunu glede občinskih dohodkov in izdatkov in o kritju morebitnega primanjkljaja. Občine ukrepejo in sklepajo tudi o letnem občinskem proračunu. One skrbijo za osebno varnost in varnost zasebne lastnine, vzdržujejo občinske ceste, pota, prostore, mostove itd. in skrbijo za redni promet na občinskih cestah in potih. Občine nadzorujejo prodajo živil, sejme in trge, mere, tehtnice in čuvajo po občinskih čuvajih pridelke na njivah in travnikih, v sadonosnikih in vinogradih. Občine

morajo paziti na to, da se natančno izvršuje poselski in viničarski red ter drugi v zavarovanje delavcev in drugih slojev izdani zakoni. Vso pozornost morajo občine posvečati zdravstvu, šolstvu in stavbam v občini ter izvršujejo tozadevno stavbno in šolsko ter zdravstveno nadzorstvo. Občine morajo skrbeti tudi za občinske ubožce in za dobrodelne naprave v občinskem okolišu in posredovati v sporih, ki nastanejo med občani.

V takozvanem prenešenem delokrogu pa morajo občine pomagati pri splošni upravi naše države. Odgovarjati morajo na zaprosilo sodišč in podpirati orožništvo, vojaške in politične upravne oblasti katere imajo tudi disciplinarno oblast nad županom kot zunanjim predstavnikom občine.

Z ozirom na obsežen delokrog občine je važno, da volilni upravičenci občine izvolijo pri občinskih volitvah v občinsko zastopstvo take moze, ki so v prvi vrsti vsled svoje poštenosti, nesebičnosti in požrtvovalnosti poleg izobrazbe sposobni zato, da opravljajo vse občinske posle nepristransko, vestno in točno, v korist našega narodnega in državnega edinstva.

Občine so male države v veliki državi. Politične stranke so dosedaj popolnoma zanemarljave občinsko politiko, dasiravno je baš občinsko gospodarstvo prvi in glavni predpogoj zdravega obstoja in krepkega razmaha cele države in njenega ustrojstva. Ako bodo nastopile v vseh občinah naše države redne gospodarske prilike, potem bo hkrati tudi država gospodarsko urejena.

Z vložitvijo kandidatnih listin je končano le pripravljeno delo za občinske volitve, glavno delo pa bodo volilci opravili na dan volitev, to je dne 10. avgusta 1924. Ako bodo v posameznih občinah naši pristaši na dan volitev storili svojo dolžnost, potem bode izid volitev za nas častna zmaga in v občinskih odborih bodo sedeli možje, ki nam z ozirom na svoje osebne lastnosti jamčijo za kar najboljšo občinsko gospodarstvo.

Politični pregled.

Min. predsednik N. P. Pašić se je po daljšem bivanju na Bledu zopet vrnil v Beograd. Takoj po povratku je poročal ministrskemu svetu o poteku svojih posetov pri kralju. — Notranje-politični položaj v naši državi se še vedno ni razčistil. Mero-dajni krogi zatrjujejo, da bode politična kriza še tekom tega tedna končana. Vest o vstopu Jugoslovanskega kluba v vlado, je le pobožna želja nekaterih poslancev tega kluba. Ker je koncentracijska vlada izključena, je tudi boj opozicijskih strank brezuspešen, ker so kompromisi s strankami, ki so proti narodnemu in državnemu edinstvu in ki nimajo nikakega pozitivnega programa za državno vodstvo nemogoči. Vlada je trdno uverjena, da dobi volilni mandat. Edina rešitev za razčiščenje zamotanega političnega položaja so volitve. — Dne 12. t. m. se je nadaljevala razprava o trgovinski pogodbi med našo in italijansko vlado. Pogajanja dobro napredujejo. Obe delegaciji imata pooblastilo za znatno znižanje carinskih tarifov. Po odobritvi obeh parlamentov stopi trgovska pogodba v pravno veljavo. — V soboto dne 12. t. m. je bila otvorjena prva plenarna seja konference Male antante v Pragi. Ministri D. Ninčić, Duca in dr. Beneš so se sestali v svečani dvorani ministrstva zunanjih zadev na Hradčanih. Na dnevnem redu so bile sledeče točke: 1. Stališče Male antante napram fin. in gosp. obnovi Avstrije in Madžarske. 2. Mala antanta in reparacijska konferenca v Londonu. 3. Vojna kontrola nad bivšimi neprijatelji. 4. Program septemberskega zasedanja društva narodov. Seja je trajala dve uri in se je v nedeljo dopoldne in popoldne nadaljevala. Na sejah se je ugotovilo v vseh zunanjih važnih vprašanjih glede interesov in nazorov popolen sporazum. — Med Kuzijo, Čehoslovaško in Jugoslavijo ni nikake diference. — Dosedanji predsednik razmejitvene delegacije, ki vodi v Triglavskem odseku napram Italiji razmejitve, polk. Čiro Daškajević je na pritisk italijanskega poslanika Bordeza in na pritisk ital. tiska zamenjan z polk. Draškićem. Upamo in pričakujemo, da bode tudi g. polk. Draškić tako odločno in vztrajno zastopal koristi naše države kakor njegov prednik. — Pred nekaj dnevi je v Braziliji v južni Ameriki izbruhnila revolucija. Ustasi so se polastili glavnega mesta San Paulo v državi San Paulo. Poveljnik in guverner sta z vsem uradnim osobjem zapustila mesto.

Dopisi.

»Straža« je zopet napadla po svojem revolver-skem načinu železničarje. Kaj bi bilo, ako bi ji vrnilo milo za drago? Kaj bi rekli skriti avtonomistični eksponenti na glavnem in koroškem kolo-dvoru, ako bi jih začeli imenoma napadati in razkrinkati njihove protidržavne, nemškutarske lastnosti, ki dičijo te tiče, kateri se hlinijo pred tistimi, katere napadajo? Nam se gabi tak boj, ako pa ne bo drugače, bomo stopili tudi mi tem ljudem na prste. Toda drugače, kakor si oni mislijo! — Še to bi manjkalo, da bi razni idiotje smeli imeti svoje avtonomistično, protidržavno prepričanje, narodno zavednim uradnikom pa bi odrekli pravico političnega udejstvovanja. Zakaj je toliko železničarjev klerikalnih? Tako se vprašuje marsikdo, ki ne ve,

da se je vsa nemškutarska svojat na glavnem in ko roškem kolodvoru skrila pod klerikalni plašč, v zavesti, da jih v narodnem taboru ne poznajo, drugam, pa si ne upajo, da bi ne spoznala javnost njihove prave barve. — Dobro bi bilo, da bi te klerikalne korifeje, kramarje, oštirje, verižnike itd. premestili kam tja doli vsaj med brate Radičevce, — pa bi bilo takoj konec klerikalni gloriji. Mi se sedaj nismo brigali za te ljudi, ker pa vidimo, da hočejo v kalnem ribariti, bomo njim posvečali več pozornosti!

Pobrežje pri Mariboru. Dne 6. t. m. je privedlo tukajšno pevsko društvo »Zarja« svojo poletno veselico v vseh prostorih dobroznane narodne gostilne Balon. Veselica je imela vsled razvitja prapora, ki ga je društvo dobilo iz zasedenega ozemlja, še posebno svečan značaj. Obisk je bil nad vse pričakovanje tako velik, da sicer v zelo prostornem vrtu pri Balonu mnogi niso dobili prostora. Slovestne veselice so se udeležila skoraj vsa kulturna društva iz Maribora, kakor Glasbena Matica, Drava, Jadran, Sokol, Orjuna itd. Poleg pozdravnega nagovora nadočitelja g. Klemenčiča je posebno omeniti govor g. Ribariča, ki je obrazložil delovanje društva »Zarje« v Rojanu pri Trstu, ki bi imelo letos obhajati 25 letnico. Globok utis je napravil govor prof. g. Kende, ki je v imenu »Orjune« prisegel osveto vsakemu, ki bi si upal na kakršenkoli način skruniti prapor. Kljub temu, da je »Zarja« na Pobrežju edino kulturno, nepolitično društvo, se domačini z malimi izjemami veselice niso udeležili. Gotovim hujšakom, katerih imen še danes ne objavimo, se je posrečilo, da so mlačneze pregovorili, naj se veselice ne udeležijo, češ, da bo tekla kri, ker je navzoča tudi »Orjuna«. Med 7. in 8. uro zvečer po odhodu »Orjune« so res razbobsnali, da na veselici že teče kri, katero so zamenjali z rdečim bizelcem, ki se je točil pri Balonu. »Zarji« čestitamo na tej tako dobro in dostojno uspeli veselici!

Morje pri Framu. Stara žlahta, ki sedi v našem občinskem parlamentu, je zelo razburjena, ker so resni in trezni možje v naši občini vložili za občinske volitve kandidatno listo pod firmo Narodne Radikalne Stranke. Stari Habsburžani govorijo po Morju in Framu, da hočejo slovenski radikali naše ljudstvo posrbiti, da delajo propagando za veliko Srbijo, da razširjajo krivo vero in agitirajo za trilet ni zakon. Vse te trditve so nesramne laži, katerim nobeden pameten človek, ki je slišal govore slovenskih radikalov, ne bo nasedel. Iz ust radikalnih govornikov še kaj takega nikdar nismo slišali. Tudi naši kandidatni listi ni nobenega Srba, temveč sami pošteni Slovenci, ki bodo tudi v bodoče ostali zvesti slovenski materi in njenemu jeziku. Naj govorijo in pišejo kar hočejo, mi smo in ostanemo slovenski radikali. — Pri sestavi kandidatne liste Slovenske Ljudske Stranke so navzoči kandidati in namestniki popili tri velike buče starega vina in eno slatinsko steklenico žganja, tako, da so bili popolnoma pijani, ter se opotekali proti domu. O resni določeni volji prevzeti mesto kandidata torej pri njih ne more biti govora, ker so kandidatno listo SLS sestavljali in podpisovali v pijanosti. Župana pa vprašamo, da naj nam pojasni, kdo je plačal izpito vino in žganje. — Oče Janez Sagadin se tako bojuje za županski stolček, da se jim hlače tresejo. Njegov sin je pa popolnoma zno-rel in grozi ljudem, ki niso njegovega mišljenja, da jim bo že pokazal, da jih bo pretepel itd. Po občini raznaša vesti, da so slovenski radikali v Mariboru podkupili našega državnega cestarja in posestnika Jožefa Vrečko. Pozivljamo nesramne obrekovalce, da svoje trditve dokažejo in če se jim posreči dokaz, da je vodstvo NRS le en vinar dalo g. Jožefu Vrečko, potem dobijo v uredništvu našega lista takoj 10.000 Din nagrade.

Prevalje. Pri nas ima neki tuji državljani razun neke privatne službe še mehanično obrt. Iz gole zavisti je ta tujec ovadil zavednega poštenega narodnjaka, kateri je duša naše požarne brambe, pri tukajšnjem srezkem poglavarstvu, ker je v naglici izvršil nekemu gospodu na ljubo iz usluge, brezplačno malenkostno popravilo pri kolesu. Tuje državljane, kateri se kot tujci v naši državi nočejo pošteno in dostojno obnašati, si bomo pri nas malo bližje ogledali, zavračamo pa osebne napade na take ljudi, ki takih napadov nikakor ne zaslužijo. Kritika naj bo poštena in opravičena, ne pa maščevalna in krivična.

Guštanj. Gospod urednik! Prosim Vas, da tudi iz našega trga sprejmete par vrstic v Vaš cenj. list. Ljubljanski časopisi so v zadnjem času prinesli iz našega trga dopise, v katerih kar mrgoli osebnih napadov na nekatere tukajšnje tržane. Te napade prinaša posebno neko glasilo v Ljubljani, ki je dosedaj uživalo pri nas mnogo ugleda. Opozarjam uredništva dotičnih časopisov, da vsak dopis, ki prihaja iz našega trga, temeljito prerešetajo in se natančno prepričajo o resničnosti njegove vsebine, ker so dotični dopisi popolnoma neutemeljeni in izvirajo iz osebne mrznje in maščevalnosti.

Sv. Jakob v Slov. gor. Naš splošno priljubljeni Matija Peklar, posestnik in gostilničar pri Sv. Jakobu v Slov. gor. je marsikateremu sosedu že napravil velike dobrote, ker v stiski vsakemu radevolje prihitel na pomoč. Zato smo se čudili, da so se sedaj za časa obč. volitev v naši občini našli ljudje, ki bi mu morali biti hvaležni za izkazane jim dobrote, ki so pa menda vse že pozabili, in mu sedaj nasprotujejo. Tako postopanje je seveda rodilo med

hvaležnim prebivalstvom odpor, in za to se je našla skupina kmetovalcev, ki so proti nasprotni kandidatni listi postavili svojo gospodarsko listo, katere nosilec je naš vrli Matija Peklar. Upajmo, da bo ta lista prodrla, in da nam bo županoval naš Matija.

Fram. V nedeljo, dne 13. julija 1924 je imel prinas shod poslanec Falež iz Slivnice. Govoril je take neumnosti in oslarije, da bi se mu bile krave smeja-le, če bi bile na shodu navzoče. Povedal ni niti ene pametne besede, pač pa je grozovito hujskal proti naši državi in pravil, da bodo slovenski radikali dobili revolverje iz Nemške Avstrije, s katerimi bodo potem streljali slovenske kmete in delavce. Poslanec Falež sodi seveda slovenske radikale po svojih pristaših, o katerih je znano, da so povzročili poboje v Trbovljah in Ljubljani, in da so na tihem pripravljali protidržavno prekucijo. Mi Framčani pa Faležu enkrat za vselej povemo, da za take treparije, katere je govoril na tem shodu, nismo dovzetni.

Fram. Dne 3. julija t. l. pribl. ob 2. uri zjutraj je izbruhnil velik požar v Slivnici, ki je popolnoma upepelil dvema posestnikoma celo imovino. Po izbruhu požara je Karl Prelog takoj naznanil vodji plezalcev gasilnega društva, da naj alarmira društvo, da gredo sosedom na pomoč. Vodja plezalcev Anton Keršič je takoj dal signal ognja, in se še osebno podal k načelniku, kateri je ob enem okrajni načelnik za gasilna društva, desni breg okraj Maribor, g. Tomazu Kranjcu, kakor tudi njegovim dvem sinom, da naj hitro izda povelje, da se podajo požarni brambovci na mesto požara; za odgovor pa je dal g. okrajni načelnik in načelnik našega gasilnega društva: »Kaj tej hudič, naj gori, le ite spat k Vašim babam, kaj se bomo zdaj ob 2 ponoči tam okoli klatili!« — G. Krajnc! Ali Vi tako izvajate lepo geslo gasilcev: »Bogu na čast, bližnjemu na pomoč!« Morda Vam je le za veselice, zabave in parado, ako je pa treba bližnjemu nesrečnemu siromaku pomagati, tedaj pa pokažete Vašo surovost in brezbriznost. Več srčne olike in ljubezni do bližnjega!

Vojnik. Z velikim veseljem smo pozdravili Vaš list, ki je prišel k nam tako nepričakovano in ljudstvo ga zelo hvali in čita, ker ne prinaša nikakih napadov, kakor delajo drugi listi. Neosnovanim napadom nasprotnih listov proti volitvam v Vojniku je odgovor intenzivno organizatorično strankino delo v našem trgu in okolici. Pri občinskih volitvah je zmagala naša stranka z absolutno večino, ker so tukajšnji Nemci oddali svoje glasove nam. Naša stranka ima 5, demokratska 2, klerikalna 2 člana v občinskem svetu. Dne 26. junija se je vršila volitev župana in je bil s 6 glasovi izvoljen radikal g. Julko Kovačič, dosedanji župan. Njemu, s tem izkazano zaupanje je sijajno ovrglo vse načrte nasprotnikov, da bi našo stranko uničili. Mi gremo pa začrtani poti in se ne oziramo ne na desno in ne na levo.

Šmartno na Pohorju. V občini Šmartno na Pohorju so pristaši NRS za bodoče občinske volitve vložili samostojno kandidatno listo. V občinah Sp. Poljskava, Zg. Poljskava, Vrhloga in Črešnjevce je NRS vložila skupno kandidatno listo s samostojno kmetjsko stranko in soc. stranko.

Gospodarstvo.

Kakor vse kaže imamo volitve v narodno skupščino pred durmi. Sedanja narodna skupščina je delanezmožna in narod, ki je edini poklican, da odloča o nadaljni usodi države in njenega ustrojstva, zahteva, da se vršijo volitve.

Za te volitve se morajo v posebni meri zanimati naši pridobitni sloji, kakor trgovci, obrtniki, industrijci, nič manj seveda tudi vsi manualni in duševni delavci. Narodna skupščina bo brezdvomno dobila drugo lice in odločevala bo o življenskih interesih celega gospodarstva v državi.

Ko se je sestala sedanja narodna skupščina izza zadnjih volitev 1923 in ko smo pregledali njene vrste, posebno one iz naše Slovenije, nam je bilo takoj jasno, da nam ti predstavniki ne morejo nuditi nobenih garancij za uspešno in plodonosno delo v parlamentu. Nismo se varali!

Danes po nadenoletnem brezplodnem delu lahko vsak sam vidi praktične sadove takega početja in mi vsi jih prav dobro čutimo na naših lastnih žepih. Narodna skupščina do danes ni bila v stanju izvršiti na gospodarskem polju niti najmanjšega pozitivnega dela. A zakaj? Ali je kakšnega slovenskega poslanca to kaj brigalo? Ne. — Pač jim je bila največja skrb, kako bi zasejali čim hujšo plemensko mrznjo med slovenskim in srbskim narodom.

Mnenja smo, da je bilo demagoštva in brezsmiselnih fraz ter pasivnosti zadosti. Treba misliti bolj na potrebo pozitivnega, praktičnega dela, za katerim vsi sloji tako hrepenijo. V bodoči skupščini bo treba misliti na organizacijo gospodarstva.

Na dnevni red bodo morala priti vsa velika gospodarska vprašanja, kakor ureditev davkov, prometnih tarifov, kajti dosedanji tarifi ogrožajo obstoj naše industrije in trgovine. Tarifi se morajo določati po konkurenčni zmožnosti predmetov, ki se izvažajo in uvažajo, nikdar pa ne po potrebi v državnem proračunu. Treba bo gledati, da se uredi kredit za trgovino, industrijo, obrt, kmetijstvo itd., ker je ravno sedanje stanje kredita vzrok velike neznosne draginje, katero čutimo vsi brez iz-

jeme. Vpeljati se morajo pravični in izvršljivi socialni zakoni, ki dosežejo svoj namen v vsestransko zadovoljstvo.

Za vsa ta in še druga vprašanja bo treba ljudi, kateri v prvi vrsti ljubijo svoj narod in državo v sedanji obliki. Za tako resno delo pa so usposobljeni le možje, ki se ne pustijo voditi od osebno ambicioznih demagogov, ampak ki odločno in možato zahtevajo, kar je v procvit celokupnega naroda in države.

S tem vprašanjem se hočemo v našem listu še posebno baviti v prihodnjih številkah.

Katastrofalna nevihta. Dne 2. junija 1924 približno ob 20. uri se je iz smeri Pohorja pripodila strašna nevihta z močnim nalivom in točo, ki je v občinah Račje, Podova, Ješence, Fram, Spod. Poljskava, Zg. Poljskava, Bukovec, Ogljenščak, Pokoše, Gabernik in Morje deloma dobesedno uničila vse poljske in vinogradne pridelke, deloma pa znatno skrčila pričakovani donos. Posebno prizadeti sta občini Podova in Spod. Rače, ki kažeta sliko popolnega upostošenja tako, da je prizadetemu prebivalstvu teh dveh občin izdatna pomoč nujna, ker se mora računati ne samo z gospodarsko, ampak tudi z prehranjevalno katastrofo. Oblastni odbor NRS je takoj po tem neurju drugi dan po svojem podpredseniku g. Janku Tavčarju interveniral pri okrajnem glavarstvu, v svrhu odreditve takojšnjega lokalnega ogleda. Dne 4. julija 1924 pa so se oglašili župani prizadetih občin — 12 po številu — pri našem predsedniku dr. Rudolfu Ravniku in ga prosili, za intervencijo na merodajnih mestih. Lokalnega ogleda, ki se je takoj odredil, se je v spremstvu g. drž. ekonomista Antona Šega udeležil tudi naš predsednik v občinah Račje, Podova, Ješence, Sp. Poljskava, Zg. Poljskava in Ogljenščak, dočim je drugi dan v imenu naše stranke komisijonelnemu ogledu vsled odsotnosti našega predsednika v občinah Pokoše, Fram, Morje in Gabernik prisostvoval strankin tajnik g. Janko Trošt. Oblastni odbor je v smislu strokovnega poročila drž. ekonomista poslal na vsa merodajna mesta utemeljene vloge s prošnjo, da se za nastalo bedo in obupno stanje prizadetega prebivalstva preskrbijo sredstva za podelitev podpore. Z dopisom z dne 3. julija 1924 je glavni odbor NRS v Beogradu našem predsedniku naznanil, da je prošnja za pomoč po toči prizadetemu ljudstvu upravičena, in da bo glavni odbor pri vseh merodajnih faktorjih v Beogradu zastavil ves svoj vpliv za to, da se tej prošnji ustreže, in prizadetim krogom pomaga. Naš predsednik dr. Ravnik je bil, kakor že na drugem mestu po ročamo dne 9. t. m. klican k g. ministru Marko Tiif koviču v avdijenco, in je tudi to priliko porabil in g. ministra naprosil, da tudi on vpliva na to, da se bode prošnja rešila v korist obupanemu bednemu prebivalstvu.

Industrijsko-obrtna razstava v Mariboru. Dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer se je vršila v restavraciji »Kosovo« konstitualna seja letošnje Industrijsko-obrtna razstave, ki je bila pravo dobro obiskana. Tej seji je predsedoval II. predsednik g. Džamonja, solastnik in vodja vrtnarskega velepodjetja »Vrt« Džamonja i dr. — Pozdravljajoč navzoče je naglašal, da se more za letošnje razstavo pridno delati ter da se ta razstava more vršiti, ker je maborska oblast komaj začela svoje delovanje in ker moremo ravno sedaj dokazati, da smo neodvisni od drugih in da je naša oblast samostojna. Ob koncu svojega govora je g. Džamonja še povdarjal, da se je dosedaj oglasilo že 136 razstavljalcev. Nato so se sestavili posamezni odseki razstavnega odbora med katerimi je tudi podpredsednik oblastnega odbora NRS g. Janko Tavčar, industrijalec v Mariboru.

Svinjski sejm v Mariboru. Na svinjski sejm dne 11. t. m. je bilo prignanih 211 svinj in 8 koz. Cene so bile naslednje: prasci 5—6 tednov stari komad 112'50—225 Din, 7—9 tednov 250—300 Din, 3—4 mesce 400—700 Din, 5—7 mescev 750—900 dinarjev, 8—10 mescev 1000—1150 Din. Živa teža za kilogram 15—17'50 Din, mrtva teža 22—23'75 dinarjev. Prodanih je bilo 122. Kupcev iz zunanjih krajev ni bilo.

Seno na mariborskem trgu. V soboto, 12. t. m. so pripeljali kmetje samo tri vozove sena, ki so ga prodajali po 62'50 Din, 1 voz otave, katero so cenili 55 Din in 1 voz slame 45 Din za 100 kilogramov. Prodala sta se samo 2 voza sena, drugo so kmetje peljali nazaj.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Iz vseh krajev naše mariborske oblasti dobivamo dopise, tako, da vsega gradiva hkrati ne moremo objaviti. Prišlo bo pa vse gradivo na vrsto. Zahvaljujemo se cenj. dopisnikom za sodelovanje. V dopisih naj izostanejo osebni napadi, ker takih napadov v našem listu ne bomo objavili. Kratka, točna in resnična poročila pa so nam vedno dobrodošla. Z ozirom na tiskanje lista je sklep redakcije vsak pondeljek ob 12. uri opoldne. — Ker poštne položnice še niso dospеле opozarjamo vse naročnike, da priložimo položnice še le k 4. številki.

Lastnik: Konzorcij »Narodnega Gospodarja«. — Glavni in odgovorni urednik Janko Trošt. — Tisk Ljudske tiskarne Maribor, Sodna ulica 20.

Cena za dve vrsti
Din 4.—; vsaka
nadaljna vrsta
--- Din 1.50. ---

MALI OGLASI

Uprava odgo-
varja le, ako se
priloži znamka
- za poštnino. -

Čebelnjak v dobrem stanju za 20 panjev se proda. Na-
slov pri upravi. -----

Posestvo se proda v bližini Maribora. Isto obsega 20 ora-
lov njiv, travnikov, vinograda in gozda. Več se
izve pri Troha Karlu, Maribor, Slovenska ulica 2.

Gosposka soba, obstoječa iz klubske garniture, pisalne
mize in knjižnice, vse elegantno iz-
delano, se poceni proda. **Belina Ivan,**
mizarški mojster, Vetrinjska ulica šte. 11 (tapetnik **Bubak.**)

Pisalni stroj z vidno pisavo, dobro ohranjen se proda)
Poizvé se pri upravi našega lista. -----

Dve dijakinji se sprejmeta na stanovanje in hrano.
Naslov pové uprava našega lista. -----

Urtnarija **Ferdo Kočevar** v Mariboru, Koroška cesta
šte. 63 se priporoča. -----

„Sanatorij“

MARIBORU

Privatna klinika z najmodernejšimi na-
pravami na polju zdravstva. Sprejme-
jo se vsi bolniki razven umobol-
nih in takih z nalezljivimi boleznimi

Prosta izbira zdravnikov

Cene: I. razred Din 160.—, II. raz-
red Din 120.—, III. razred Din 85.—.

== Prospekti na zahtevo! ==

POZOR! AVTO POZOR!

Oglejte si našo izložbo Maribor,
Aleksandrova cesta 19

kjer so stalno razstavljeni novi in stari
avtomobili svetovnih znamk. Istotam so
na prodaj tudi motorna kolesa, radio-
aparati, pisalni stroji i. t. d.

Teoretičen in praktičen pouk v vožnji
z avtomobili

Izvoženi, toda dobro ohranjeni avtomobili
se prevzamejo v komisijonelo prodajo.
Strogo realna, solidna in točna postrežba.

A. STOINSCHEGG, R. PELIKAN
Maribor, Aleksandrova cesta št. 19

Umetniško-tiskarski zavod »AŽBE«

Maribor, Koroška cesta 39

Tiskarna je nestrankarsko strogo trgovsko podjetje, ki izvršuje vsa trgovska
dela, kakor tudi trgovsko-umetniško reklamo ter razglednice v eno- in več-
barvnem tisku po najugodnejših cenah. Prosimo, da nas blagovolite upošte-
vati pri naročilih Vam potrebnih tiskovin ter beležimo z odl. spoštovanjem

Tiskarna »AŽBE«, Maribor

ODEJE

flanelne in šivane za postelje, odeje
za delavce, odeje za konje, perje
za pernice, žimo, afrik in cvilih za
žimnice ter platno za prtiče kupite
najceneje v veletrgovini

R. Stermecki
== Celje št. 394 ==

Trgovci en gros cene.

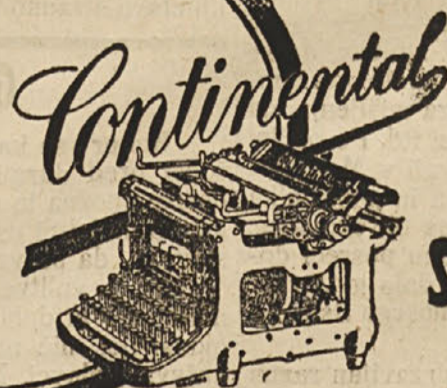
Cenik zastoj!

Umetna gnojila

prvovrstni rudninski super-
fosfat, superfosfat iz kostne
moke ter razna mešana gno-
jila po najnižjih konkurenč-
nih cenah dobavlja :- :-

tovarna kemičnih izdelkov
== v Hrastniku ==

Najboljši
pisalni stroj!

Samoprodaja

Ant. Rud. Legat

Maribor

samo

Slovenska ul. 7.

Telefon 100.

Starorenomirano, najfinejše, zajamčeno pristno, sedovine prosto

BUČNO OLJE

znamke „KRONA“ post. zav.

dobavlja vsaki čas in v vsaki količini samo na veleodjemalce, oziroma trgovce

oljarna **ALBERT STIGER, Sl. Bistrica.**

== Zastopstvo: Franc Gulda, Maribor ==